

ताँजाकोट गाउँपालिका

ताँजाकोट राजपत्र

खण्ड : ०६

संख्या : ०९

प्रकाशित मिति : २०७९/११/०३

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (२) को (१) र ताँजाकोट गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन २०७४ को उपदफा (४) को (१) बमोजिम ताँजाकोट गाउँपालिकाको गाउँसभाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि सर्वसाधारणको जानकारीका लागि प्रकाशन गरिएको छ।

भाग-०२

मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण समिति गठन तथा परिचालन कार्यविधि २०७९

मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार कार्य नियन्त्रण ऐन २०६४ अनुसार ताँजाकोट गाउँपालिकामा मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण गर्न र त्यस्तो कार्यबाट पीडित व्यक्तिको संरक्षण र पुनर्स्थापना गर्न समिति गठन र परिचालन गर्न बान्छनिय देखिएकोले ताँजाकोट गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७४ को दफा ४ को उपदफा (१) बमोजिम ताँजाकोट गाउँकार्यपालिकाले कार्यविधि, २०७९ जारी गरेको छ।

परिच्छेद - १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: यस कार्यविधिको नाम “मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण समिति गठन तथा परिचालन कार्यविधि २०७९” रहेको छ।

२. यो कार्यविधि तुरुन्त लागु हुनेछ।

३. विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:

- (क) “बालबालिका” भन्नाले अठार वर्ष उमेर पूरा नगरेका व्यक्ति सम्भन्धुपर्छ।
- (ख) “ऐन” भन्नाले मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार कार्य नियन्त्रण ऐन २०६४ सम्भन्धुपर्छ।
- (ग) “कार्यपालिका” भन्नाले ताँजाकोट गाउँकार्यपालिका सम्भन्धुपर्छ।
- (घ) “अध्यक्ष” भन्नाले ताँजाकोट गाउँपालिकाको अध्यक्षलाई सम्भन्धुपर्छ।
- (ङ) “उपाध्यक्ष” भन्नाले ताँजाकोट गाउँपालिकाको उपाध्यक्षलाई सम्भन्धुपर्छ।
- (च) “कार्यपालिका सदस्य” भन्नाले ताँजाकोट गाउँकार्यपालिका सदस्यलाई सम्भन्धुपर्छ।
- (छ) “प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत” भन्नाले ताँजाकोट गाउँपालिका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत सम्भन्धुपर्छ।
- (ज) “पीडित” भन्नाले बेचिएको, ओसारपसार गरिएको वा वेश्यावृत्तिमा लगाइएको व्यक्ति सम्भन्धुपर्छ।
- (झ) “समिति” भन्नाले यस कार्यविधि अनुसार गठन भएको समिति सम्भन्धुपर्छ।
- (ञ) “शोषण” भन्नाले दास तुल्याउने, बाँधा बनाउने कार्य सम्भन्धुपर्छ र सो शब्दले प्रचलित कानून बमोजिम बाहेक मानिसको अंग फिक्ने कार्य समेतलाई जनाउँछ।
- (ट) “वडा अध्यक्ष” भन्नाले ताँजाकोट गाउँपालिका अन्तरगतका वडाहरूका अध्यक्षलाई सम्भन्धुपर्दछ।
- (ठ) “वडासदस्य” भन्नाले ताँजाकोट गाउँपालिका अन्तरगतका वडा समितिका वडा सदस्यहरूलाई सम्भन्धुपर्दछ।
- (ड) “सामाजिक संस्था” भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भई स्थापना भएको गैर नाफामूलक संस्थालाई सम्भन्धुपर्छ र सो शब्दले यस्तै प्रकृतिका अन्य गैरसरकारी संस्था समेतलाई जनाउँछ।

(ढ) “निजी संस्था” भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भई स्थापना भएको नाफामूलक संस्थालाई सम्झनुपर्छ र सो शब्दले यस्तै प्रकृतिका अन्य कम्पनी समेतलाई जनाउँछ।

परिच्छेद - २

मानवबेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण समितिको गठन तथा काम, कर्तव्य र अधिकार

३. मानवबेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण समिति गठन :

- (१) ताँजाकोट गाउँपालिका भित्रको मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण गर्न र त्यस्तो कार्यबाट पीडित व्यक्तिको संरक्षण र पुर्नस्थापना गर्न मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण समिति रहनेछ।
- (२) समितिको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ :-
 - (क) ताँजाकोट गाउँपालिकाको अध्यक्ष वा निजले तोकेको कार्यपालिकाको सदस्य - संयोजक
 - (ख) ताँजाकोट गाउँपालिकाको सामाजिक विकास समिति संयोजक - सदस्य
 - (ग) कार्यपालिका सदस्य मध्ये दलित, महिला सहित कार्यपालिकाले तोकेका तीन जना - सदस्य
 - (घ) शिक्षा शाखा प्रमुख तथा प्रतिनिधि - सदस्य
 - (ङ) पत्रकार महासंघ हुम्ला शाखाले तोकिएको पठाएका ताँजाकोट गाउँपालिका क्षेत्रको पत्रकार महासंघको प्रतिनिधि - सदस्य
 - (च) गाउँपालिकाको अध्यक्षले तोकिएको पठाएका गाउँपालिका स्तरीय बाल क्लबका प्रतिनिधि बालक र बालिका दुई जना - सदस्य
 - (छ) मानव बेचबिखनका विरुद्ध कार्यरत गैरसरकारी संस्था प्रमुख तथा प्रतिनिधि गाउँपालिकाको अध्यक्षले तोकिएको पठाएको एक जना - सदस्य
 - (ज) प्रहरी कार्यालयका प्रतिनिधि - सदस्य
 - (झ) न्यायक समितिको संयोजक वा निजले तोकेको न्यायीक समितिका सदस्य एक जना - सदस्य
 - (ञ) गाउँपालिकाका कानूनी सल्लाकार - सदस्य

- (ट) मानव बेचबिखनबाट पिडित प्रभावित वा मानव बेचबिखन विरुद्ध कार्यरत महिला एक जना - सदस्य
- (ठ) अध्यक्षले तोकेको किशोरी संजालका प्रतिनिधि एक जना - सदस्य
- (ड) गाउँपालिका स्वस्थ शाखा प्रमुख एक जना - सदस्य
- (ढ) गाउँपालिका भित्रका महिला सहकारी सस्था वा निगरानी समुहका प्रतिनिधि एक जना - सदस्य
- (ण) महिला तथा बालबालिका शाखा प्रमुख - सदस्य सचिव

४. समितिको बैठक सम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) संयोजकले तोकेको मिति, समय र स्थानमा समितिको बैठक बस्नेछ।
- (२) कम्तीमा तीन महिनाको एक पटक बैठक बस्नेछ। समितिको सचिवले समितिको बैठक बस्ने मिति, समय र स्थान तोकी बैठकमा छलफल हुने विषयसूची सहितको सूचना बैठक बस्ने समय भन्दा चौबीस घण्टा अगावै सबै सदस्यले पाउने गरी पठाउनु पर्नेछ।
- (३) समितिका पचास प्रतिशत भन्दा बढी सदस्य उपस्थित भएमा बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ।
- (४) उपदफा (२) र (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि समितिको बैठक तत्काल बोलाउन आवश्यक भएमा संयोजकले अध्यक्ष संग समन्वय गरी जुनसुकै बेला पनि समितिको बैठक बोलाउन सक्नेछ र त्यस्तो अवस्थामा संयोजक र घटीमा १ जना सदस्य सहित सचिव उपस्थित भएमा समितिको बैठक बस्न सक्नेछ।
- (५) समितिको बैठक संयोजको अध्यक्षतामा बस्नेछ।
- (६) समितिको निर्णय बहुमतद्वारा हुनेछ र मत बराबर भएमा अध्यक्षले निर्णायक मत दिनेछ।
- (७) समितिले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित निकाय वा संघ संस्थाका प्रतिनिधि र विज्ञलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ।
- (८) समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य मापदण्ड समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।
- (९) समितिको निर्णय सचिवले प्रमाणित गरी राख्नेछ।

५. समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) उद्धार गरिएका व्यक्तिको परिचय खुल्ने आधिकारिक कागजात नभएमा त्यस्ता कागजात बनाउनका लागि सम्बन्धित निकायमा सिफारिस गर्ने ।
- (ख) गाउँपालिकामा पुनर्स्थापना केन्द्र संचालन गर्ने सोको अनुगमन र आवश्यकता अनुसार सहयोग गर्ने ।
- (ग) मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार विरूद्ध जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने, जागरण सिर्जना गर्ने, गराउने ।
- (घ) गाउँपालिका स्तरको आवश्यकता एवं माथिल्लो समितिले बनाएको नीति र योजना अन्तर्गत रही कार्यक्रमको कार्यान्वयन गर्ने, गराउने ।
- (ङ) गाउँपालिकामा बेचबिखन तथा ओसारपसारको जोखिममा रहेका व्यक्तिको संरक्षण र उद्धार गर्ने ।
- (च) मानव बेचबिखन तथा ओसारपसारका विरूद्ध गाउँपालिकामा कार्यरत संघ संस्थाहरू बीच समन्वय गर्ने ।
- (छ) मानव बेचबिखन तथा ओसारपसारसंग सम्बन्धित लगत तथा अभिलेख अद्यावधिक गर्ने, गराउने र कार्यक्रम कार्यान्वयनको प्रगति प्रतिवेदन कार्यपालिका बैठक र गाउँसभामा पेश गर्ने ।
- (ज) गाउँपालिकामा बेचबिखन प्रभावितका लागि राहत कोष स्थापना तथा सञ्चालन गर्ने ।
- (झ) मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण विकासका साभेदार तथा जिल्ला स्तरका अन्य निकायहरू बीच समन्वय गर्ने र मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रणको क्षेत्रमा कार्य गर्न उत्प्रेरित गर्ने ।
- (ड) मानव बेचबिखन तथा ओसारपसारमा परेका घटनाहरूका सम्बन्धमा प्राप्त जानकारी प्राप्त गर्ने र कानूनी कारवाहीमा आवश्यक सहयोग गर्ने ।
- (च) संघिय र प्रदेश स्तरीय मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण समितिसंग समन्वय गरी कार्यक्रम गर्ने, गराउने ।
- (छ) मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण सम्बन्धि वार्षिक कार्ययोजना तयार पार्ने र कार्यपालिका र गाउँ सभामा पेश गर्ने, गराउने ।

परिच्छेद - ३

वडा स्तरीय मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रण समितिको गठन तथा काम,
कर्तव्य र अधिकार

३. वडा स्तरीय मानव बेचबिखन तथा ओसार पसार नियन्त्रण समिति:

- (१) वडा भित्रको मानव बेचबिखन तथा ओसार पसार नियन्त्रण सम्बन्धी कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न एक समिति रहनेछ।
- (२) समितिको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ :-
 - (क) वडा अध्यक्ष - संयोजक
 - (ख) वडा समितिका सदस्यहरू - सदस्य
 - (ग) वडा अध्यक्षले तोकिएका वडा स्तरीय बाल क्लबका प्रतिनिधि बालक र बालिका दुई जना - सदस्य
 - (घ) मानव बेचबिखनका विरुद्ध कार्यरत गैरसरकारी संस्थाका प्रमुख तथा प्रतिनिधी वडा अध्यक्षले तोकिएका एक जना - सदस्य
 - (ङ) आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र वा स्वयमसेवीका मध्येबाट एक जना - सदस्य
 - (च) किशोरी संजालका प्रतिनिधि एक जना - सदस्य
 - (छ) वडा अध्यक्षले तोकिएका निगरानी समूहका प्रतिनिधि एक जना - सदस्य
 - (ज) विद्यालयका प्राधानाध्यपक वा निजले तोकिएका शिक्षक एक जना - सदस्य
 - (झ) प्रहरी प्रतिनिधि एक जना - सदस्य
 - (ञ) वडा सचिव - सदस्य सचिव

४. समितिको बैठक सम्बन्धी व्यवस्था:

- (१) संयोजकले तोकिएको मिति, समय र स्थानमा समितिको बैठक बस्नेछ।
- (२) कम्तीमा दुई महिनाको एक पटक बैठक बस्नेछ। समितिको सचिवले समितिको बैठक बस्ने मिति, समय र स्थान तोकिएका बैठकमा छलफल हुने विषयसूची सहितको सूचना बैठक बस्ने समय भन्दा चौबीस घण्टा अगावै सबै सदस्यले पाउने गरी पठाउनु पर्नेछ।

- (३) समितिका पचास प्रतिशत भन्दा बढी सदस्य उपस्थित भएमा बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिनेछ ।
- (४) उपदफा (२) र (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि समितिको बैठक तत्काल बोलाउन आवश्यक भएमा संयोजकले जुनसुकै बेला पनि समितिको बैठक बोलाउन सक्नेछ र त्यस्तो अवस्थामा संयोजक र घटीमा १ जना सदस्य सहित सचिव उपस्थित भएमा समितिको बैठक बस्न सक्नेछ ।
- (५) समितिको बैठक संयोजकको अध्यक्षतामा बस्नेछ ।
- (६) समितिको निर्णय बहुमतद्वारा हुनेछ र मत बराबर भएमा संयोजकले निर्णायक मत दिनेछ ।
- (७) समितिले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित निकाय वा संघ संस्थाका प्रतिनिधि र विज्ञलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ ।
- (८) समितिको निर्णय सचिवले प्रमाणित गरी राख्नेछ ।

५. समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार वडा भित्रका तथ्याङ्क र सूचना संकलन गर्ने, अद्यावधिक गर्ने ।
- (ख) विशेष हेरचाहा र संरक्षणको आवश्यकता भएका मानव बेचबिखन तथा ओसार पसारमा परेकाहरूको पहिचान गर्ने सिफारिस गर्ने ।
- (ग) मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार नियन्त्रणका लागि संरक्षण र संवर्द्धनका निमित्त चेतना अभिवृद्धि, जागरण सिर्जना गर्ने, गराउने ।
- (घ) वडा स्तरमा सञ्चालन भएका कार्यक्रमहरू गाउँपालिका स्तरीय समिति बीच समन्वय गर्ने र कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन सहयोग गर्ने ।
- (ङ) वार्षिक कार्ययोजना तयार पार्ने र गाउँपालिका स्तरीय समितिमा पेश गर्ने ।
- (च) कार्यक्रम कार्यान्वयनको प्रगति प्रतिवेदन पालिका स्तरीय समिति बैठक पेश गर्ने ।

परिच्छेद - ४

विविध

६. यस अघि भए गरेकामानव बेचबिखन तथा ओसार पसार नियन्त्रण सम्बन्धी काम कारवाही यसै कार्यविधि अनुसार भएको मानिनेछ ।
७. यस कार्यविधिमा लेखिएको कुरामा यसै बमोजिम र अन्यमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।
८. **बाधा अडकाउ फुकाउने अधिकार:** यस कार्यविधिको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अडकाउ परेमा वा व्याख्या गर्ने अधिकार कार्यपालिकालाई हुनेछ ।
९. **संशोधन:** यस कार्यविधिमा आवश्यकता अनुसार कार्यपालिकाले आवश्यक संशोधन गर्न सक्नेछ ।

प्रमाणिकरण मिति : २०७९/१०/२९

आज्ञाले

लाल प्रशाद ढकाल

प्रमुख प्रशासकय अधिकृत